

Welten en de Wereld (1)

Van toeval komen mooie dingen, ik weet het al mijn hele leven.

Vorige week maandag fietste ik op weg naar huis over de Kennedylaan en toen hield Anton ten Westenend mij aan bij zijn woonhuis, ongeveer recht tegenover de plek waar vroeger het houten en spaanplaten gebouw van Sintermeerten stond.

Of ik iets wou schrijven over mijn pas verschenen boek 'Berini' voor de Welterkoerier. En dan misschien in het licht van 'Welten en de wereld' (mooie alliteratie) waar ik dan in latere nummers van de koerier op kon doorschrijven.

Daar zit ik nu dus voor achter de laptop, zoals ik dat twintig jarenlang ook deed voor 'mijn' maandblad van Voerendaal, het 'Onder Ons', of zoals vele Voerendalers zeiden 'het Onderonsje'. Daar had ik vanaf het begin een rubriek 'Onder Ons' in, waarin ik de lezers vertelde over mijn avonturen in Voerendaal en in de wereld.

Ik heb niet voor niets het Sintermeertencollege genoemd in het begin van dit stukje. Die school, toen dus een slag gedraaid in ligging ten opzichte van nu, was mijn eerste oriëntatie op Welten.

Maar het is tegelijk niet voor niets, dat alle portretfoto's die Nicole Bolton maakte voor achterop het omslag, bij Café Teerling gemaakt werden. Want die huiskamer van Welten is al sinds april 1980 af en toe ook een beetje mijn huiskamer. Om even bij de komen van de vermoeienissen overdag, om lekker *sjil te kallen* met oude vrienden, om de geest schoon te spoelen, om de ontroering te voelen van een bijzondere ontmoeting of een mooi gesprek. Eén van de foto's legde mij vast, met een glas Tripel Westmalle voor me. Geen Limburgs bier, maar al sinds mijn 18e mijn geliefde drank als ik wil relaxen. Ook bij Teerling dus. Ik kwam ergens in 1986 op de Mergelsweg wonen. Op Nummer 72. Daarover vertel ik ook in het boek, als ik het verhaal vertel van mijn legendarische collega Jacques Kersten van het Bernardinuscollege. Het is op het Oudjaar van 1987 of 1988. Mijn toenmalige vrouw en ik hebben geen zin in een avondje met familie. We willen gewoon vrienden uitnodigen die daar ook geen zin in hebben. Jacques komt. We drinken een goed glas wijn en luisteren naar muziek. Jacques en ik hielden van de poëtische chansons van Zjef Vanuytsel.

"Tussen Antwerpen en Rotterdam
op de snelweg naar het verre Noorden,
met de regen op mijn ruit
en de radio halfzacht,
rij ik op het ritme van gitaarakkoorden."

Ik had mijn roots in Rotterdam, ik verloor mijn hart in Vlaanderen toen ik daar van september 1978 tot juli 1979 een jaar studeerde en ik woonde nu alweer een jaar of tien in Heerlen. Met dit liedje kwam ik altijd een beetje thuis.

Jacques en ik toostten, we keken elkaar diep aan, ik zag tranen in zijn ogen. Ook bij hem kwamen herinneringen uit het vaak zo heftige leven boven.

Dit boek 'Berini', dat ik dankzij de actieve Heerlense uitgever Leon van Dorp heb mogen uitgeven (in een heel mooie uitgave van maar liefst 447 bladzijden), vertelt over mijn avonturen in wereld van de literatuur, de beeldende kunst, het theater en de muziek, over

de liefde en over het leven.

Er staan veel Limburgse bladzijden in. Naast die over Jacques Kersten ook over Peter Smits, Paul van der Velden, Bruno Majcherek, Roger Moreno, Jan Hendriks en Carboon, Heerlen en de 2^e Wereldoorlog, over de Schaesbergse schrijver Frans Erens, over Jos van Rey, Tom Dumoulin en Fenna Ograjensek, over Kasper Schonewille.

En over onze eigen Erwtje. Wiel Gerrits. Ontmoet in de oude Nor aan de Geerstraat. Opnieuw een stukje Welten is dat. Want toen ik Wiel voor het eerst thuis opzocht was hij van zijn ouderlijk huis aan de Joost van den Vondelstraat naar de Insula verhuisd. Maar later ging hij met zijn vriendin aan De Thun wonen. In die huisjes aan de overkant van de drive-in-woningen. Die huisjes die mij nog deden denken aan de jaren dat Welten een boerendorp was geweest, met een paar straten voor de mijnwerkers.

Erwtje had de swing in zijn kleine ronde lijf, in die licht hese stem, in die tokkelende boogiewoogie-vingers en in die gulle grijns en vrolijk bruine ogen.

“I say yeah! I say yeah!! I say yeah!!!”

Waar ik in het land swing nodig had op middagen en avonden die ik organiseerde, nam ik Erwtje mee. Zonder zijn Ouwe Leem Band, want solo klonk hij ook al heel lekker. Zo werd hij populair in Dordrecht en speelde hij zelfs op de bruiloft van onze vrienden Frank en Mies. Om dan weer, met mij soms in de achterbak op de klankkasten, naar huis te koetsen. Erwtje stierf net als Jacques Kersten, Peter Smits en Paul van der Velden veel te jong, in de herfst van 2007.

Natuurlijk heeft het boek ook veel Rotterdam, over Feijenoord natuurlijk, maar ook over mijn eigen Sparta, over Leo Beenhakker en Lou Vlasblom, die ooit van de Hefbrug in de Maas afsprong...

In één verhaal breng ik Rotterdam en Welten samen... maar daarvoor moet ik weer terug naar Café Teerling. De zus van de moeder van de vroegere eigenaar, Lon Teerling – Tante Enny – was de vrouw van Tom Manders, beter bekend als Dorus. Vroeger was Tom wel in het café gekomen. Tom Manders jr. kwam er ook wel eens binnenwippen. En zijn andere zoon heb ik er ooit ontmoet. Ik hield van de eenvoud van Dorus' humor, van de simpele poëzie van zijn liedjes, van de gekke parodieën op grote films en opera's die hij met zijn simpele technieken al wist te maken.

Ik vond het heel bijzonder dat ik toen het café 50 jaar bestond, daar in dat café in Welten met Tom's twee dochters en tante Enny mocht spreken. Inderdaad, ook toen voelde ik die lichte ontroering waarover ik het net had.

Al vertelde ik haar maar niet, welke regels van Tom mij het liefst zijn:

“Weet je wat een Rotterdammer, het mooist van Mokum vindt?

Da's de laatste trein naar Rotterdam, dat weet het kleinste kind!”

Literatuur leert je met de complexiteit van het leven omgaan, kunst leert je de verleiding van schoonheid en de schok van de boodschap ervaren, muziek leert je dat alles maar ook relaxen. En in Welten vind je van al die dingen wel iets naar eigen smaak.

Op 4 mei vorig jaar bijvoorbeeld luisterden wij allen weer hevig beroerd naar een prachtige

'Last Post' van Lars Wachelder onder andere van TOG, bij het Kerkhof aan de Akerstraat.
In Welten vind je vooral veel om van het leven te houden.

Dick Gebuys